

Preamble Feministički internet cilja ka osnaživanju što više žena i queer osoba - u svoj našoj različitosti - kako bi u potpunosti uživale naša prava, upustile se u igru i tražile zadovoljstvo, i demontirale patrijarhat. To doprinosi integraciji naših različitih realnosti, konteksta i specifika - uključujući uzrast, ne sposobnost, seksualnost, rodne identitete i izražaje, socio-ekonomske položaje, politička i vjerska uvjerenja, etnička porijekla i rasne oznake. Sljedeći ključni principi ključni su u procesu ostvarivanja feminističkog interneta.

Pristup

1. Pristup internetu Feministički internet cilja da omogući da što više žena i queer osoba uživaju univerzalni, prihvatljiv, jeftin, neuslovljen, otvoreni, punoznačni i ravnopravni pristup internetu.

2. Pristup informacijama Podržavamo i štitimo neograničeni pristup informacijama koje su relevantne za žene i queer osobe, a naročito informacije o spolnom i reproduktivnom zdravlju i pravima, zadovoljstvu, bezbjednom abortusu, pristupu pravdi i LGBTIQ pitanjima. To uključuje različitost po pitanju jezika, sposobnosti, interesa i konteksta.

3. Korištenje tehnologije Žene i queer osobe imaju pravo da kodiraju, osmišljavaju, prilagođavaju i koriste, na održiv način, IKT-je i da preuzmu kontrolu nad tehnologijom kao platformom za kreativnost i izražavanje, kako i da ospore i izazovu kulturu seksizma i diskriminacije u svim prostorima.

Pokreti i javno učešće

4 Otpor Internet je prostor u kojem se o društvenim normama pregovara, u kojima se one ostvaruju i nameću, često kao nastavak drugih prostora koje su oblikovali patrijarhat i heteronormativnost. Naša borba za feministički internet jeste ona borba koja se nastavlja na naš otpor u drugim prostorima, javnim, privatnim i onim između.

5 Transformativni prostor Internet je transformativni politički prostor. On pomaže nastajanje novih formi građanstva koje omogućavaju jedinkama da traže, konstruiraju i izraze svojstva, rodove i spolnosti. To uključuje povezivanje preko granica, zahtijevanje odgovornosti i transparentnosti, i stvaranje mogućnosti za održivo stvaranje feminističkih pokreta.

6 Odlučivanje u upravljanju internetom Vjerujemo u osporavanje i izazivanje patrijarhalnih prostora i procesa koji kontroliraju upravljanje internetom, kako i u postavljanje što više feministica i queer osoba u forume na kojima se donose odluke. Želimo da demokratiziramo usvajanje politika koje utiču na internet, kao i difuzno vlasništvo i moć u globalnim i lokalnim mrežama.

Ekonomija

7. Alternativne ekonomije Posjećene smo propitivanju kapitalističke logike koja gura tehnologiju ka daljoj privatizaciji, logici profita i korporativne kontrole. Radimo na stvaranju alternativnim formi ekonomske moći koje su zasnovane na načelima suradnje, solidarnosti, zajedničke svojine, ekološke održivosti, i otvorenosti.

8. Slobodni i otvoreni izvorni kod Posjećene smo stvaranju tehnologija i eksperimentiranju sa njima, uključujući i digitalnu sigurnost i bezbjednost, i korištenju, alatki, platformi i softvera sa otvorenim i slobodnim izvornim kodom (FLOSS). Promocija, širenje i razmjena i dijeljenje znanja o korištenju FLOSS-a centralni je element naše prakse.

Izražavanje

9. Jačanje glasnosti feminističkog diskursa Tražimo za sebe moć interneta da pojača glasnost ženskih narativa i životnih realnosti. Postoji potreba za odupiranje državi, religioznoj desnici, i drugim ekstremističkim snagama koje monopoliziraju diskurs o moralu i moralnosti, a istovremeno utišavaju feminističke glasove i progone zaštitnice/ke ženskih ljudskih prava.

10 Sloboda izražavanja Branimo pravo na spolno izražavanje kao pitanje slobode izražavanja ne manje važnog od političkog ili vjerskog izražavanja. Žestoko se protivimo naporima državnih i ne-državnih aktera da kontroliraju, upražnjavaju nadzor, reguliraju i ograniče feminističko i queer izražavanje na internetu korištenjem tehnologije, zakonodavstva ili nasilja. To smatramo dijelom šireg političkog projekta moralne policije, cenzure i hijerarhizacije građanstva i prava.

11. Pornografija i “štetni sadržaji” Razumijemo da je pitanje online pornografije pitanje djelovanja, saglasnosti, moći i rada. Odbacujemo jednostavne kauzalne veze između korištenja pornografskih sadržaja i nasilja nad ženama. Takođe odbacujemo krovni termin “štetnog sadržaja” kada se odnosi na izražavanje ženske i transrodne spolnosti. Podržavamo osvajanje kontrole nad alternativnim eroškim sadržajima i stvaranje istih na način koji se suprotstavlja dominantnom patrijarhalnom pogledu i koji postavlja želje žena i queer osoba u centar interesa.

Djelatnost

12 Saglasnost Ukazujemo na potrebu za izgradnjom etike i politike saglasnosti u kulturi, dizajnu, politikama i uslovima za pružanje usluga na internet platformama. Ženska djelatnost nalazi se u njihovoj sposobnosti da nose informirane odluke o tome koje će aspekte svojih javnih ili privatnih života podjeliti na internetu.

13 Privatnost i podaci Podržavamo pravo na privatnost i na punu kontrolu nad osobnim podacima i informacijama na internetu na svim nivoima. Odbacujemo praksu država i privatnih kompanija da koriste podatke sa ciljem ostvarivanja profita i manipulacijom ponašanja na internetu. Praćenje i nadzor su alatke koje je patrijarhat kroz historiju koristio za uspostavljanje kontrole nad ženskim tijelima, govorom i aktivizmom. Podjednaku pažnju posvjećujemo praksama nadzora i praćenja koje sprovode individualne osobe, privatni sektor, državni i ne-državni akteri.

14 Djeca i mladi Tražimo da se glasovi i iskustva mlađih uključe u nošenje odluka o sigurnosti i bezbjednosti na internetu i u promociji njihove sigurnosti, privatnosti i pristupa informacijama. Prihvatajemo pravo djece na zdravi emocionalni i spolni razvoj, koji uključuje i pravo na privatnost i pristup pozitivnim informacijama o seksu, rodu i spolnosti u ključnim periodima njihovih života.

15. Anonimnost Branimo pravo na anonimnosti i odbacujemo sve zahtjeve za ograničavanje anonimnosti na internetu. Anonimnost nam omogućava slobodu izražavanja na internet, naročito kada se radi o rušenju tabua spolnosti i heteronormativnosti, eksperimentiranju sa rodnim identitetima i omogućavanju sigurnosti za žene i queer osobe izložene diskriminaciji.

16 Memorija Imamo pravo na upražnjavanje i zadržavanje kontrole nad vlastitim osobnim historijama i memorijama na internetu. To uključuje i mogućnost pristupa svim našim osobnim podacima i informacijama na internetu, kao i mogućnost kontrole nad tim podacima, uključujući i znanje ko im može pristupiti i pod kojim uslovima, kao i mogućnost da ih zauvijek izbrišemo.

17. Online nasilje Tražimo od svih internet stakeholdera, uključujući korisnike, nositelje politika i privatni sektor, da obrate pažnju na pitanje uznemiravanja na internetu i nasilja vezanog za tehnologiju. Napadi, prijetnje, zastrašivanje i nadziranje sa kojima se suočavaju žene i queer osobe su stvarni, štetni i alarmantni, i dio su šireg pitanja rodnog nasilja. Naša je kolektivna odgovornost da ih adresiram i eliminiramo zauvijek.